

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobce: J.P.
zastoupený advokátem JUDr. Jakubem Havlíčkem
sídlem Divišova 882, 500 03 Hradec Králové

proti
žalovanému: Krajský úřad Královéhradeckého kraje
sídlem Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. listopadu 2019, č. j. KUKHK-30444/DS/2019/DV-3,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se žalobou podanou včas u Krajského soudu v Hradci Králové dne 29. 2. 2020 domáhal zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje (dále jen „žalovaný“ nebo „správní orgán II. stupně“) ze dne 27. 11. 2019, č. j. KUKHK-30444/DS/2019/DV-3, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Broumov (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 5. 9. 2019, č. j. PDMUBR 25218/2019, kterým byl žalobce uznán vinným z porušení § 5 odst. 1 písm. g)

zákonu č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), čímž spáchal přestupek dle § 125c odst. 1 písm. d) citovaného zákona. Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 25 000 Kč, zákaz činnosti řízení motorových vozidel na dobu 14 měsíců a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Obsah žaloby

2. V prvním z žalobních bodů žalobce namítá, že k provedení orientačního testu na jiné návykové látky pomocí testeru DrugWipe 5s nebyl policista ze zákona oprávněn. Dle § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu je řidič povinen podrobit se na výzvu policisty vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou, přičemž zvláštním právním předpisem ve smyslu citovaného ustanovení je zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně zdraví“). Dle § 21 odst. 1 tohoto zákona je ke splnění povinnosti podrobit se orientačnímu vyšetření oprávněn vyzvat příslušník Policie České republiky, za podmínek stanovených jinými právními předpisy. Dle § 124 odst. 12 písm. g) zákona o silničním provozu: *„Při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích jsou příslušníci Policie ve služebním stejnokroji oprávněni zejména vyzvat řidiče a učitele autoškoly k vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou.“* Dle § 2 písm. d) zákona o silničním provozu je řidičem ten, kdo řídí motorové nebo nemotorové vozidlo, tramvaj i jezdec na zvířeti. Podle § 2 písm. a) citovaného zákona je účastníkem provozu každý, kdo se přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích.
3. S ohledem na uvedené má žalobce za to, že policista nebyl k výzvě k orientačnímu vyšetření na návykovou látku oprávněn, neboť žalobce nebyl v době vyšetření řidičem ani účastníkem provozu a policista toto vyšetření neprováděl při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, nýbrž na služebně. Obdobně pak nebyl policista oprávněn žalobci zadržet řidičský průkaz, jelikož takový úkon je dle § 118b zákona o silničním provozu možný při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. K zadržení řidičského průkazu tak dle žalobce mohlo dojít pouze na základě rozhodnutí policisty „v terénu“, nikoliv na služebně.
4. Pakliže nedošlo k naplnění podmínek vyžadovaných § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu k provedení orientačního vyšetření na návykové látky, když žalobce nebyl v době provedení testu řidičem ani účastníkem silničního provozu a zároveň policista neprováděl vyšetření při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, došlo ze strany policisty k porušení zákona, jelikož okolnosti, za nichž byly důkazy opatřeny, nesplňují požadavek zákonnosti. V důsledku toho došlo k nezákonnému rozhodnutí ve věci.
5. Druhou žalobní námitkou se žalobce domáhá určení nezákonnosti rozhodnutí z důvodu pochybení při hodnocení příčinné souvislosti. Dle žalobce je pro posouzení jeho odpovědnosti za přestupek podstatná existence příčinné souvislosti mezi požitím návykové látky a ohrožujícím jednáním žalobce v silničním provozu, přičemž příčinný vztah je obligatorním znakem objektivní stránky přestupku. Žalobce vypověděl, že marihuanu kouřil přibližně 3 dny před jízdou, po zastavení vozidla před služebnou Policie České republiky pak konzumoval čokoládu s obsahem návykové látky. Žalobce tedy mohl být ovlivněn návykovou látkou, přičemž je otázkou, zda nad míru stanovenou

zákonem, až v době po ukončení jízdy a nemohl tedy spáchat dopravní přestupek. Neexistuje důkaz, že žalobce byl při jízdě návykovou látkou ovlivněn.

6. Skutkový stav i zavinění musí v přestupkovém řízení prokázat obviněnému správní orgán. V důsledku neexistence důkazů o ovlivnění žalobce návykovou látkou během jízdy a s ohledem na konzumaci uvedené čokolády až po zastavení vozidla během telefonických hovorů, došlo k přetržení příčinné souvislosti, z důvodu vstupu zásadní okolnosti do skutkového děje. Nedošlo proto k naplnění příčinné souvislosti, jako jednoho z obligatorních znaků skutkové podstaty přestupku. Žalobci nemůže být přičítáno spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, tj. že se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) citovaného zákona odmítl podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, neboť tato skutečnost již v důsledku přetržení příčinné souvislosti nemohla být vůbec posuzována a ani pravdivě zjištěna. K tomu žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2013, č. j. 2 As 57/2013-27: *„Příčinný vztah, který spojuje jednání s následkem, je obligatorním znakem objektivní stránky přestupku, a proto je příčinná souvislost objektivní kategorií. Požadavek příčinného vztahu znamená, že určitá osoba může být odpovědná jen tehdy, jestliže svým jednáním následek skutečně způsobila. Podstatou požadavku příčinného vztahu je skutečnost, že určitá osoba může být za spáchání přestupku odpovědná jen tehdy, jestliže svým jednáním následek skutečně způsobila a její jednání je z hlediska způsobení následku dostatečně významnou příčinou. Příčinná souvislost se přerušuje pouze v případě, když do příčinného průběhu vstoupí další výlučná samostatná příčina, která působí jako rozhodující příčina a způsobí účinek bez ohledu na příčinu předešlou (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2012, sp. zn. 25 Cdo 1474/2011).“*
7. V třetím žalobním bodě žalobce namítl, že neobstojí argumentace správního orgánu o nutnosti provedení orientačního testu na návykové látky, aby policista zabránil dalšímu páchání přestupku, jelikož se ze strany žalobce nemůže jednat ani o pokus přestupku. Pokusem je jednání fyzické osoby směřující k dokonání přestupku a kterého se fyzická osoba dopustila v úmyslu přestupek spáchat, jestliže k dokonání přestupku nedošlo. Pro naplnění definice pokusu přestupku je zákonem stanoveno několik znaků. Vzhledem k chybějícímu úmyslu žalobce spáchat přestupek a chybějící podmínku jednání bezprostředně směřujícího k dokonání přestupku je dle žalobce nepochybné, že se nejedná ani o pokus přestupku. Aby se žalobce dopustil přestupku alespoň ve stadiu pokusu, musel by být vyzván k testu na návykové látky bezprostředně před započatím jízdy. Žalobce byl však k testu vyzván na služebně, když se žádným způsobem neúčastnil silničního provozu.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný plně odkázal na napadené rozhodnutí a navrhl žalobu zamítnout.

IV. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního, zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.). Věc rozhodl bez nařízení jednání při splnění podmínek dle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného správního orgánu, přičemž rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body. Dospěl přitom k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.

10. Z předloženého správního spisu je předně relevantní Oznámení přestupku, vyhotovené Policií České republiky, Obvodní oddělení Broumov, ze dne 28. 6. 2019, ve kterém je zadokumentováno, že žalobce dne 28. 6. 2019 v 11:45 hod., v obci Broumov, řídil osobní automobil tovární značky Ford Mondeo, registrační značky, z ulice Rybářská do ulice třída Masarykova, za účelem podání vysvětlení v jiné věci na služebně Policie České republiky. Před započítím podání vysvětlení se žalobce podrobil orientačnímu testu na jiné návykové látky pomocí testu DrugWipe 5S, který byl pozitivní na látky CA/CL (canabis). Následně se na výzvu policisty dle § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu odmítl podrobit odbornému lékařskému vyšetření dle zákona o ochraně zdraví ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem. Tímto jednáním se žalobce dopustil přestupku dle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Součástí správního spisu je i úřední záznam o podání vysvětlení, úřední záznam o kontrole řidiče podezřelého z požití alkoholických nápojů nebo jiné návykové látky a fotodokumentace.
11. Na základě uvedeného skutkového stavu byl správním orgánem I. stupně dne 3. 7. 2019 vydán příkaz, proti tomuto podal žalobce odpor. Správní orgán proto pokračoval v řízení a nařídil ústní jednání. V rámci něho byl proveden výslech žalobce a svědka, prap. J. R.. Po provedeném ústním jednání vydal správní orgán I. stupně dne 5. 9. 2019 rozhodnutí, proti kterému podal žalobce odvolání. Rozhodnutím ze dne 27. 11. 2019 žalovaný odvolání zamítl a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně.
12. Krajský soud konstatuje, že neshledal žádnou z uplatněných námitek za důvodnou.
13. K prvnímu žalobnímu bodu, kterým je namítáno nesplnění podmínek pro provedení orientačního vyšetření na přítomnost návykových látek, krajský soud předně odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2012, č. j. 2 As 130/2011-63, dle kterého: „(...) je k tomu, aby mohla být osoba vyzvána k předmětnému vyšetření, nezbytně nutné, aby tato osoba byla účastníkem provozu na pozemních komunikacích. Takovou osobou jistě bude i ten, kdo se zcela prokazatelně chystá nastartovat vůz a vyjet s ním na pozemní komunikaci. Bezesporu takovou osobou bude i osoba, která sice již ukončila jízdu na pozemní komunikaci, ale souvislost s provozem na pozemní komunikaci je stále ještě bezprostřední a není přetržena jinou déletrvající činností či dějem.“ V posuzované věci je ze správního spisu, konkrétně z úředního záznamu ze dne 28. 6. 2019, č. j. KRPH-64975-6/PR-2019-050510, zřejmé, že žalobce po příjezdu ke služebně Policie České republiky vystoupil z místa řidiče, přešel silnici a vešel hlavním vchodem do budovy. Takový průběh události v úředním záznamu o podání vysvětlení potvrdil i žalobce. Z této listiny rovněž plyne, že vysvětlení bylo podáno ve věci řízení pod vlivem omamné a psychotropní látky, přičemž žalobce byl dle svých slov řádně poučen o dalším průběhu řízení. Odběr krve odmítl. Úřední záznam o podání vysvětlení žalobce vlastnoručně podepsal.
14. Z uvedeného je nepochybné, že policisté pozorovali žalobce od okamžiku jeho příjezdu do blízkosti služebny, přičemž dle tvrzení prap. R. zamířil žalobce ke vstupu do budovy. Orientační test na přítomnost jiné návykové látky byl proveden před podáním vysvětlení, kvůli kterému byl žalobce původně předvolán. V návaznosti na časovou souslednost jednotlivých událostí a výše citovanou judikaturu má krajský soud za prokázané, že nedošlo ke ztrátě bezprostřednosti s žalobcovým předchozím řízením motorového vozidla na pozemní komunikaci.

15. Tvzení žalobce, že v mezidobí od zaparkování vozidla do vstupu do budovy telefonoval a konzumoval čokoládu s obsahem canabisu, o kterém však nevěděl, považuje krajský soud za účelové, a to jak s ohledem na to, že tuto skutečnost žalobce tvrdil až v podaném odporu (byť tak mohl uvést již při podání vysvětlení), tak s ohledem na výpověď prap. R..
16. K dílí námitce žalobce, že kontrola nebyla provedena při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, krajský soud konstatuje, že kontrola dodržování povinností účastníků je dle § 112 odst. 11 písm. a) zákona o silničním provozu jednou z forem výkonu dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. Zadržení řidičského průkazu z důvodu pozitivního orientačního testu na přítomnost jiné návykové látky, provedeného bezprostředně po účasti žalobce v silničním provozu, a následné odmítnutí podrobit se lékařskému vyšetření bylo v souladu s veřejným zájmem, kterým bezesporu je zabránění účasti v silničním provozu osobám, které jsou ovlivněny návykovou látkou. Žalobcův restriktivní výklad pojmu dohled na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, tedy situace, kdy by bylo možné kontrolu dodržování povinností účastníků pouze „v terénu“, by byl rozporný jak s ochranou veřejného zájmu, tak i s účelem zákona o silničním provozu. Takový výklad by ad absurdum vedl k situaci, kdy by policisté v obdobné věci mohli kontrolu provést až poté, co řidič nastoupí do vozidla za účelem jízdy. Dle krajského soudu proto nebylo postupováno v rozporu se zákonem, pokud byla kontrola provedena na služebně, a to s ohledem na zachování bezprostřednosti účasti žalobce v silničním provozu. Vzhledem k výše uvedenému neshledal krajský soud první námitku za důvodnou.
17. Krajský soud se nemohl ztotožnit ani s druhou žalobní námitkou směřující proti hodnocení příčinné souvislosti. Soud s žalobcem souhlasí, že tato je obligatorním znakem přestupku, nicméně v projednávané věci není zkoumán vztah mezi požitím návykové látky jako příčinou a ohrožujícím jednáním žalobce v silničním provozu, neboť ten nebyl shledán vinným z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, nýbrž z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. d) citovaného zákona. Přestupkem žalobce tedy nebylo řízení motorového vozidla pod vlivem návykové látky, ale odmítnutí podrobit se lékařskému vyšetření na přítomnost jiné návykové látky. Vzniká tak odlišnost mezi objektivní stránkou přestupku tvrzenou žalobcem a objektivní stránkou přestupku, za který byl ve skutečnosti odsouzen. Správní orgán proto nepochybil, pokud nevyhodnotil tvrzení žalobce o konzumaci čokolády s příměsí marihuany jako okolnost přetrhávající příčinou souvislost, neboť v projednávané věci byla z důvodů výše uvedených relevantní příčinná souvislost mezi pozitivním výsledkem orientačního testu a odmítnutím se podrobit lékařskému vyšetření.
18. Ani třetí žalobní bod, ve kterém žalobce argumentoval, že z jeho strany nedošlo ani k pokusu přestupku, nepovažuje krajský soud za důvodný. Z rozhodnutí správních orgánů prvního i druhého stupně je zřejmé, že přestupek byl spáchán v nedbalostní formě zavinění. Znaky pokusu, jako vývojového stádia přestupku, lze však naplnit pouze v případě, kdy je zavinění hodnoceno jako úmyslné. Pokus nedbalostního přestupku tedy není možný. Proto považuje krajský soud argumentaci žalobce, že nebyly naplněny ani znaky pokusu o přestupek, za irelevantní a lichou. S otázkou testování na služebně Policie České republiky se krajský soud vypořádal v odůvodnění k první žalobní námitce.

V. Závěr a náklady řízení

19. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
20. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 15. ledna 2021

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně